

MILKAS

Miljörörelsens kärnavfallssektariat
Kanslier
Box 7155 402 33 Göteborg
Och Barnängsgatan 23, 116 41 Stockholm

31-01-2006

Växjö Tingsrätt
Miljödomstolen
Box 81
351 03 Växjö

**Yttrande och yrkanden beträffande Oskarshamns Kraftgrupp AB:s ansökan med miljökonsekvensbeskrivning för tillstånd för befintlig anläggning enligt miljöbalkens övergångsregler. (mål nr M3171-04).
Och anläggningstillstånd med drifttillstånd för eventuell, planerad effekthöjning.**

Bakgrund. Miljörörelsens kärnavfallssektariat, MILKAS, är en ideell förening bildad av Miljöförbundet Jordens Vänner, MJV, och Folkkampanjen mot Kärnkraft Kärnvapen, FMKK i början av år 2005. Syftet är att arbeta med reaktorägarnas kärnavfallsfrågor och därtill hörande problematik. Och att få lagliga stödpengar ur den offentliga kärnavfallsfonden. Och att ha talerätt vid miljödomstolarna. Vi har fått medel beviljade för år 2006 av SKI.

Folkkampanjen mot Kärnkraft Kärnvapen FMKK:s ordf. Jorma Kahanpää yttrade sig 26-10-2003. Och begärde en utredning om miljökonsekvenserna av specifikt plutoniumutsläppen. OKG producerar en mängd ytterst **kemiskt giftiga tungmetaller**. Plutonium anses som ett av dom mest giftiga ämnen som människan känner till. Milliondels gram anses döda en människa. FMKK har efterlyst en utredning, som saknas. Överhuvudtaget saknas underlag som belyser produktionen av **kemiskt giftiga ämnen** varav många dessutom avger strålning. Miljödomstolen saknar underlag i detta avseende för att kunna avgöra dessa ämnens påverkan på biosfären (fauna och flora). **Yrkas på att MD skaffar fram detta underlag från oberoende källor bl.a.**

Svenska Naturskyddsföreningen har bl.a. ställt frågor om cancer. Ur folkhälsosynpunkt borde det vara intressant för MD att få veta hur många av dom anställda på verket och CLAB som fått sjukdomen cancer hittills. Och vilken sorts cancer?

Synpunkter och yrkanden på hanteringen av OKG:s ansökan.

Miljödomstolen skall enligt MB:s övergångsregler klargöra om nuvarande anläggningar och drift uppfyller MB:s krav. Det är detta som målet handlar om som huvudsak och primärt! Det är uppenbart att det är två skilda mål som skall handläggas var för sig, med början av prövning av befintliga anläggningar och deras verksamhet.

Att blanda ihop två olika juridiska frågor skapar otydlighet och svårigheter inför tillkommande beslut, alternativt domar och för andra myndigheter och allmänheten.

Det underlättar och minskar arbetet för MD. Får inte nuvarande verksamhet tillstånd, blir det aldrig aktuellt att pröva en omfattande utbyggnad med ökad effekt i miljardklassen.

Förstahandsyrkande. Ansökan skall återremitteras eller avvisas i sin nuvarande form. OKG skall åläggas söka för drifts- och anläggningstillstånd för befintlig verksamhet enligt övergångsreglerna. Och för utbyggnad av kapaciteten (effekthöjning) **var för sig**. Det innebär att det kan bli två huvudförhandlingar.

Det innebär också att befintlig verksamhet är väl definierad och dokumenterad med kvalitet och detaljeringsgrad, vilket saknas i underlaget till ansökan. MD måste veta vad dom skall bedöma och besluta om. Eventuella pågående och planerade ombyggnadsarbeten yrkas på att MD beslutar om att inhibera för att möjliggöra ett stringent utslag som beslut eller dom.

Yrkande i andra hand- att MD omprövar upplägget av målet så att ärendet delas upp i en primär huvuddel. Och efter utslaget i denna del en eventuell sekundär prövning följer angående en sökt önskad effekthöjning.

Miljökonsekvensbeskrivningen(MKB).

I miljökonsekvensbeskrivningen uttrycks dom producerade och utsläppta radioaktiva ämnen (tillika kemiskt giftiga) i enheterna becquerel (Bq) och millisievert (Msv) dosekvivalent under ett år (2003).

Den joniserande strålningens växelverkan med levande och död materia är mycket komplicerad.

Dom olika typerna av strålning, alfa, beta, gamma,neutron, protonstrålning har olika effekt och beteende och har betydelse för farligheten för biosfären inklusive människan. Det framgår inte av underlaget vilka radioaktiva ämnen som sänder ut vilken strålning.

Dom olika radioaktiva ämnen har olika halveringstider dvs sönderfall. Från några sekunder till plutonium 239 på 24100 år och uran 238 på 4500 miljoner år. Se bilaga A.

Det är den samlade bilden av utsläppen under verkens planerade livslängd som skall bedömas. Vad kommer 60 års drift att betyda för ansamling i biosfären? En utredning där dom ackumulerade ämnen uttrycks i vikts- eller volymenheter behöver tas fram. Och hur dessa kemiskt giftiga och strålande ämnen kommer att påverka biosfären. Så att MD kan få ett mer adekvat beslutsunderlag.

Yrkas på att MKBn underkänns.

Kärnavfallsfrågorna är inte slutligt lösta för någon av dom olika avfallskategorierna.

Den principiella metoden att lagra avfallet omgivet av vatten, som är den enda inriktningen. Och som i praktiken är under genomförande, innebär stora säkerhetsrisker och problem eftersom vatten är ett utmärkt medel för att lösa och sprida ämnen. Det är välkänt att metaller löses i vatten. OKG AB skall använda KBS-3 metoden för det använda kärnbränslet. Denna metod har visat sig inte fungera. Den innebär också att avfallet skall kunna återtas efter förslutning av det så kallade djupförvaret, med utklarade säkerhetsrisker i framtiden. Vilket strider mot kärntekniklagen och Miljöbalken.

SFR-lagret är inte ett slutförvar, utan ett tvivelaktigt mellanförvar i drift under Östersjöns botten. Stora mängder vatten flödar ständigt in som måste pumpas upp dygnet runt. Vad som finns i lagret är inte fullt klart enligt SSI. När dom aktiva servicefunktionerna upphör vid lagrets stängning, kommer lagret att fyllas med vatten. Och med tiden kommer kemiskt giftiga och radioaktiva ämnen att flöda ut i den redan överbelastade Östersjön.

Kärnavfall från det förorenande CLAB lagret förs över till SFR i Forsmark. Detta kan undvikas av OKG AB. Bästa tillgängliga teknik (BAT) för mellanlagring av använt kärnbränsle är torrlagring i skyddskapslar av stål i ett passivt självreglerande lager. Vilket nästan alla kärnkraftländer använder. Denna beprövade teknik använder inte OKG AB som därmed bryter mot BAT bestämmelserna i MB och strålskyddslagen.

Torra alternativa metoder för lagring av kärnavfall och utbränt kärnbränsle har större potential att bli lösningen på avfallsproblematiken. Utvärderingen av FUD-programmen med remissvar, visar att fungerande metoder inte finns för att slutligt och definitivt ta hand om OKG AB:s kärnavfall på ett säkert sätt som uppfyller MB:s alla krav. Och att arbetet har fel inriktning. Bilaga B. SKB AB.s avfallsschema och bilaga C.

Yrkande att ansökan pga detta underkänns i denna del.

Mellanlagret CLAB 1 och 2, ligger på OKG AB:s och samägs av reaktorägarna. Och är en förutsättning och integrerad del av kärnkraftverkens drift. OKG AB har dessutom varit ansvariga för driften hittills men den skall övergå till SKB AB. CLAB är så vitt känt inte i sin helhet prövat enligt Miljöbalken av miljödomstolen. Enligt övergångsreglerna skall detta göras. Med hänvisning till ovanstående **yrkas på att CLAB skall ingå i den samlade miljöprövningen.**

Säkerhetsfrågor. På grund av att reaktorerna O1, O2, O3 är gamla har dom inte den säkerhetsmässiga kvalitetsnivå som är möjligt och senare byggda verk har. Påverkan från terrorister, flygplan, jordskalv, tidvis extremt klimat och sabotage kan ge stora radioaktiva utsläpp med förödande konsekvenser för Sverige och angränsande länder. Denna restrisk är inte försumbar och kan inte negligeras. Yrkar på att OKG AB skall utreda konsekvenserna av havsnivåhöjningen pga klimatförändringen och flodvågor. Dessutom effekterna av jordskalv vars zoner går längs kusterna i Sverige. Varbergs kommun avbröt SKB AB.s förundersökning angående ett djupförvar pga att, ett för Sverige kraftigt jordskalv oväntat drabbade området. Detta inträffar när som helst. Och O1, O2, O3 ligger vid kusten i jordskalvszon.

Efter händelserna med World Trade Center i New York, utredde SKI tåligheten hos svenska kärnkraftverk beträffande rammande flygplan. FMKK begärde ut den kompletta utredningen, men den belades med hemligstämpel. **Yrkas** på att MD tar in denna i sitt beslutsunderlag. USA:s, tyska och schweiziska säkerhetsmyndigheter har konstaterat att ett flertal av deras kärnkraftverk inte tål påflygningar av tyngre flygplan.

Jag vill göra domstolen uppmärksam på att i samband med bränslebyte, reaktorns innandöme ligger blottat uppåt utan skydd. Och att "rykande" hett använt kärnbränsle förs i en öppen vattenkanal till en öppen förvaringsbassäng med vatten, för lagring och avsvälning i minst 1 år. Denna oskyddade hantering innebär en mycket stor säkerhetsrisk.

Yrkas på att OKG AB åläggs i villkoren att deras reaktorer förstärks så att dom tål att ramas av alla sorts flygplan.

Eftersom OKG AB inte uppfyller säkerhetsvillkoren **yrkas på att MD** avslår ansökan om fortsatt drift.

Energihushållning och kravet på effektiv energianvändning. OKG AB har inte visat att dom uppfyller dessa krav. Det går att tillvarata "spillenergi" på olika sätt. T.ex. genom kemiska värmepumpar, kan temperaturen höjas på varmvatten till över hundra grader om man vill. En gammal och beprövad men lite använd teknik i Sverige.

I nästan alla industrier finns en potential för att spara energi . OKG AB har inte utrett dessa möjligheter.

Yrkas på att ansökan avslås i denna del.

Yrkas vidare att OKG AB:s yrkande om verkställighetsförordnande inte får gälla förrän målet är slutligt avgjort, dvs efter eventuella överklagande och begäran om rättsprövning.

Milkas begär att få dagordningen till förhandlingarna 8-9 feb. och en förteckning på eventuellt nyinkomna akter och helst samtliga. Dessutom domstolsutslaget och event. Nya kungörelser.

Enligt uppdrag av MILKAS genom Kent Pettersson, utvecklingsingenjör.

Fjärilsplan 6 611 63 NYKÖPING

Tel. 0155-282644 e-post brittmarie.p@telia.com

Bilagor: A, B, C.

Skickas som mail och brevpost.